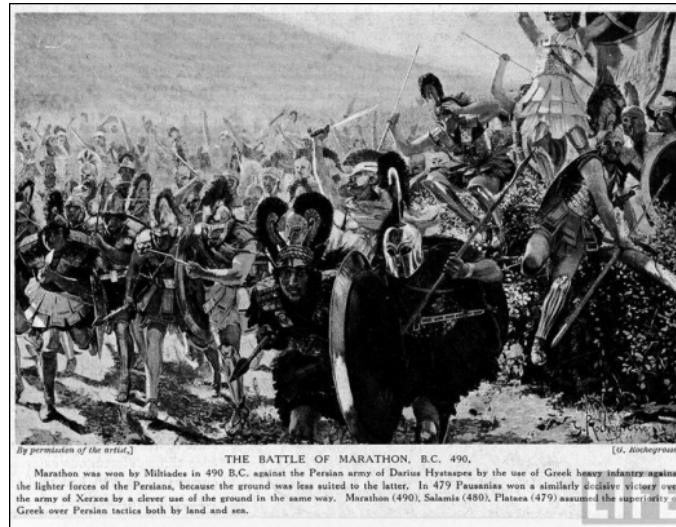

نگاهی کوتاه به ماراتون..

By permission of the artist
THE BATTLE OF MARATHON, B.C. 490.
Marathon was won by Miltiades in 490 B.C. against the Persian army of Darius Hystaspes by the use of Greek heavy infantry against the lighter forces of the Persians, because the ground was less suited to the latter. In 479 Pausanias won a similarly decisive victory over the army of Xerxes by a clever use of the ground in the same way. Marathon (490), Salamis (480), Plataea (479) assumed the superiority of Greek over Persian tactics both by land and sea.

از آنجا که ممکن است برخی افراد با تاریخ سلسله جنگهای ایران و یونان آشنایی لازم و کافی نداشته باشند، در ابتدا کوشش می کنیم نگاهی کوتاه و گذرا به زمان و مکان و محل وقوع نخستین جنگ ایران و یونان یعنی نبرد ماراتون بپردازیم.

در سال 490 پیش از میلاد، در پی تحریک آریستاگوراس به شورش و قیام مردم ایونی علیه شاه ایران و شرکت مردم آتن و اریتره در به آتش کشیدن شهر سارد که آن زمان زیر ا...نقیاد شاهنشاهی هخامنشی بود، داریوش تصمیم میگیرد تا به تنبیه عاملان شورش ایونی بپردازد. بعدها توضیح خواهد داد که این آریستاگوراس چه کسی بود و چه ماموریتی از طرف داریوش داشت، چگونه به شاه ایران خیانت می کند و چطور آتنی ها را به امید گرفتن غنیمت و پول به شرکت در این شورش دعوت میکنند.

در این شورش که با دعوت آریستاگوراس و شرکت سربازان آتن و اریتره همراه بود، پادگان ایرانی مستقر در سارد موفق به شکست و فراری دادن چریک های آتنی می شود، اما شوش که از این اقدام آتن به خشم آمده بود تصمیم میگیرد به تنبیه و گوشمالی اهالی آتن و ارتريا بپردازد. آنان متهم به شرکت در شورش و تحریک مردم ایونی و به آتش کشیده شدن شهر سارد بودند.

به همین منظور داریوش، دو تن از فرماندهان خود به نامهای داتیس و آرتافرئس را به منطقه اریتره و آتن گسیل میدارد. این دو فرمانده موفق به شکست شهر اریتره شده و بازماندگان آن شهر را به شوش تبعید می کنند. چند هفته بعد ناوگان ایران در ساحل ماراتون لنگر می اندازد. داتیس متوجه می شود که تعداد نسبتا زیادی از آتنی ها در شکل و هیئت هوپلایت (پیاده نظام سنگین اسلحه) و در صفوف په هم فشرده منتظر رویارویی با ایرانیان هستند... نکته مهم آنکه تعداد زیادی از آتنی ها و نیز خاندان شاهی پیزیسترات(شاه مخلوع آتن) در این سفر، همراه و راهنمای داتیس بودند. آنها به داتیس وعده داده بودند که آتنی ها با دیدن او و سپاه ایرانیان مقاومتی نخواهند کرد. اما داتیس در جبهه نبرد چیز دیگری دید! آتن با تمام قوا آماده جنگ و رویارویی با نیروهای شاه بزرگ بود. درگیری آغاز می شود و آتنی ها با فریاد به سمت ایرانیان حمله ور می شوند... داتیس که وضع را به ضرر جبهه ایران می بیند به فرماندهان دستور می دهد عقب نشینی کنند. سربازان ایران در حین نبرد ضمن دفاع از مواضعشان موفق به عقب نشینی می شوند. آتنی ها از این پیروزی سرمست و خرسند شده و خوشحال بودند که توانسته اند لشکر شاه بزرگ را شکست دهد!

هرودوت هالیکارناسی اولین روایتگر ماراتون، تعداد تلفات ایرانیان را 6400 نفر در مقابل 192 کشته یونانی ذکر می کند!

دان ناردو مورخ مشهور آمریکایی، در کتاب "امپراتوی هخامنشی" در شرح این نبرد و بزرگداشت آن توسط یونانیان گذشته و ارج و مقام آن در نزد اروپا چنین می نویسد:

"در پی عقب نشینی ایرانیان، یونانیان با انواع جشن ها و داستان ها این پیروزی را گرامی داشتند و چنان که بعدها این پیروزی در ادبیات و فولکور تمدن غرب تبدیل به افسانه شد؛ زیرا برای آنها این پیروزی کرانه هایی حماسی داشت. بر عکس از دیدگاه ایرانیان، شکست ماراتون جز ضربه کوچکی به نیروی زرهی شکست ناپذیر امپراتوری آنها تلقی نمی شد. آنها همچنان بی باک و بی هراس از یونانیان، در حالی که آنها را با واژه هایی چون "بی سر و پا"، "پست"، و "گستاخ" حقیر می شمردند، به زودی به سواحل که ترک کرده بودند بازگشتند و این بار با بزرگ ترین نیروی مهاجمی که تاکنون جهان به چشم دیده بود."

در نوشتار بعدی نگاهی دقیق و موشکافانه به واقعیت این نبرد و دلایل و زمینه ها و تأثیر آن بر آینده روابط شوش و آتن می اندازیم...

منبع: [فیسبوک مرحوم دکتر امیر مهدی بدیع](#)